

ՄԻՋԵԿԵՂԵՅԱԿԱՆ

Այս օրերին աշխարհի Քրիստոնեական գրեթե բոլոր Եկեղեցիներում ամենից առավել ուշադրություն գրավող հարցը Հարավսլավիայի ճգնաժամն է։ Այս խնդրում իրենց հաստատումն դիրքորոշումով համդես են եկել թե՛ Ուղղափառ և թե՛ Կաթոլիկ Եկեղեցիները, որոնք խստորեն դատապարտել են ՆԱՏՕ-ի կողմից կիրառվող օդային ռմբահարումները և պահանջել Կոսովոյի հարցի խաղաղ կարգավորումը։

Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցի

Մերբիայում տեղի ունեցող օդային աղետալի ռմբահարումների կասեցման նպատակով Բելգրադ է մեկնել Նորին Սրբություն Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը։ Որպես Բալկաններում ծավալվող իրադարձություններով մշտապես հետաքրքրված կողմ, Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցին, համուն Մոսկվայի Պատրիարքության Գերագույն Հոգևոր Խորհրդի և անձամբ Նորին Սրբության, քաղմիջս դիմել է միջազգային կազմակերպություններին և ընդհուպ ԱՄՆ-ի նախագահին՝ արյունահեղությունների դադարեցման համար։ Ռուս Եկեղեցին մի քանի անգամ հայտարարել է, որ ՆԱՏՕ-ի հարձակումները պետք է դադարեցվեն գոնե Ավագ շաբաթվա և Ս. Ջատկի օրերին, սակայն այս առաջարկները ևս անպատասխան մնացին։ Ապրիլի 20-ին Ալեքսիյ Բ և Սերբ Ուղափառ Եկեղեցու Պավել Պատրիարքները միասին Ս. Պատարագ մատուցեցին նոր կառուցվող Ս. Սավվայի տաճարում։ Պատարագի վերջին մասը կատարվեց եկեղեցու առջև գտնվող հրապարակում, ուր ներկա էին հազարավոր հավատացյալներ։ Զույր Եկեղեցիների պետերը դիմեցին ժողովրդին՝ իրենց խոսքում դատապարտելով անմեղ քնակչության արյունահեղությունը և ինքնիշխան երկրի ավերումը։ Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը Ռուս Եկեղեցու և Ժողովրդի կողմից Սերբ Եկեղեցուն նվիրաբերեց Ս. Սերաֆիմ Սարովսկու մատուցները և խնդրեց Տիրոջից, որ այս Սրբի բարեխոսությամբ խաղաղություն շնորհվի Հարավսլավիայի տառապող ժողովրդին։

Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը, Մոսկվայի Պատրիարքության Գերագույն Հոգևոր Խորհուրդը և Ռուս Եկեղեցու Արտաքին Հարաբերությունների գրասենյակի նախագահ, Մոլեյնսկի և Կալինինգրադի Միտրոպոլիտ Կիրիլը շրջաբերականներ են հղել Ինգուշեթիայի և Չեչնիայի կառավարական մարմիններին՝ Ավագ շաբաթվա ընթացքում Ռուսաստանի Դաշնության վերաբիշյալ հանրապետությունների տարածքում առևանգված երեք ռուս եկեղեցականների վերաբերյալ։ Վերջիններս գերվել են անհայտ անձանց կողմից, ընդ որում քահանաներից մեկը «ձերբակալվել» է եկեղեցու մեջ Ս. Պատարագի մատուցումից հետո։ Ներկայումս հայտնի չէ նրանց գտնվելու վայրը։ Ռուս Եկեղեցին դատապարտում է այս սրբապիղծ արարքը և կոչ անում դատապարտել ու պատժել նման հանցագործներին։

* * *

1998 թվականի դեկտեմբերի 23-ին Մոսկվայում տեղի է ունեցել Մոսկվայի թեմի հերթական թեմական ժողովը՝ նախագահությամբ Մոսկվայի և Համայն Ռուսաստանի հոգևոր առաջնորդ Նորին Սրբություն Ալեքսիյ Բ Պատրիարքի։ Ժողովին մասնակցել են թեմի եպիսկոպոսները, Պատրիարքարանի Սինոդի քաժնեների ատենապետերը, վանքերի վանահայրերը և մոսկովյան ծխական խորհուրդների հովիվները։ Ժողովի ընթացքում Պատրիարքը մանրամասն ծանուցել է հովվապետական իր այցելությունների, տարվա ընթացքում իր մատուցած պատարագների ու կատարած ձեռնադրությունների, ինչպես նաև եկեղեցիների վերաբարձյալ ու օծման մասին։ Ըստ Նորին Սրբության, հասարակության մեջ առկա բարոյական անառողջ մթնոլորտը կամա թե ակամա ազդում է նաև հավատացյալների վրա, հատկապես նրանց, ովքեր տակավին լիովին չեն հաստատվել իրենց հավատքի մեջ։ Ներկա ժամանակը Նորին Սրբությունը բնութագրել է իբրև «չարի համաշխարհային համակարգի կառուցում» և «անհաշտ պայքար Աստծու ու սատանայի թագավորությունների միջև»։ Ավանդական քրիստոնեական մշակույթը տեղի է տալիս, այսպես կոչված, հետքրիստոնեական քաղաքակրթությամբ, որի բարոյական արժեքների համակարգն ամբողջովին ձևախեղված է։ Վերջինիս մեջ ներառվում են «եսասիրությունն ու ազահությունը, պոռնկությունն ու թմրամոլությունը իբրև կանոնավոր կյանքի սկզբունքներ»։ Այս ամենն Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը բացատրել է քրիստոնեական բնույթի կեղծ ու ամբողջապես աղանդավորական ուղղությունների առատությամբ, ինչպես նաև գորացության, աստղագուշակության, օկուլտիզմի ու մոգության գոյությամբ և, մատնանշելով վտանգը, սահմանել է Եկեղեցու բուն առաքելությունը՝ բոլորի ուշադրությանը հանձնելով եկեղեցականների կրթության, համապատասխան պատրաստվածության և քրիստոնեական դաստիարակության օրախնդիր հարցը։

Իր խոսքում Նորին Սրբությունը հատկապես անդրադարձել է հոգևորականների վարքագծին՝ մշելով, որ ոմանք ոչ կանոնական պահվածք են դրսևորում և հովվական պարտականությունների հանդեպ ձևական վերաբերմունք են ցուցաբերում՝ «իրենց հովվական ծառայությունը դարձնելով եկամտի զագրելի միջոց»։ Ի մասնավորի Ալեքսիյ Բ Պատրիարքն անդրադարձել է Ապաշխարության ու Հաղորդության խորհուրդների կատարմանը՝ դատապարտելով անձնական խոստովանության ժամանակ հոգևորականների դրսևորած ծայրահեղությունները՝ կոչ անելով կանոնականության։ Պատրիարքը դեմ է արտահայտվել նաև Մկրտության խորհրդի կատարման «կոմվեյերային մեթոդին»։ Նորին Սրբությունը, դիմելով երիտասարդ եկեղեցականներին, ցանկություն է հայտնել, որ «ներանց արտաքին տեսքը համապատասխանեալն ավանդական համեստությանը և պարզությանը, որ միշտ հատուկ է եղել ռուս հոգևորականությանը»։ Պատրիարքը նաև անդրադարձել է եկեղեցականների կողմից եկեղեցու հասույթների յուրացման երևույթին և խիստ

դատապարտել այն:

Այնուհետև Նորին Սրբությունը մանրամասն լուսաբանել է Սինոդի քաժինների գործունեությունը եկեղեցական բարեգործության ու հասարակական ծառայության, կրոնական դաստիարակության և բանակի ու իրավապաշտպան հաստատությունների հետ:

Վերջում Ալեքսիյ Բ Պատրիարքը խոսել է Ռուս Ուղղափառ Եկեղեցու հրատարակչական գործունեության մասին՝ նշելով, որ 1998 թվականին հրատարակվել է 60 անուն գիրք, այդ թվում՝ պաշտոնական պարբերականներ, ծիսական գրքեր՝ ընդհանուր թվով 1.2 մլն. օրինակ: Հավարտ հաշվետվության Նորին Սրբություն Ալեքսիյ Բ Պատրիարքն իր գոեունակությունն է հայտնել կատարված աշխատանքների համար:

Հայն Ուղղափառ Եկեղեցի

Հունաց Եկեղեցին մեծ ցավով է խոսում այն իրողության մասին, որ Ս. Հարության տոնը /Դսոսը ապրիլի 11-ի՝ հին տոմարի մասին է/ Սերբիայում ռումբերի պայթյունների տակ է նշվել: Անտեսելով բոլոր տեսակի դիմումները՝ ՆԱՏՕ-ի միացյալ ուժերը շարունակել են ռմբակոծել Հարավսլավիան՝ ողջ Ավագ շաբաթվա ընթացքում: Բնականաբար Հյուսիս-Անտլանտյան բյուկի մեծ կեցվածքը քաղաքական արձագանք է գտել Ուղղափառ աշխարհի վերաբերմունքի մեջ՝ հանդես գալով Արևմուտքը: Այս անցանկալի իրադարձությունների հետևանքով 1999 թվականի հրաշափառ Ս. Հարության տոնն Ուղղափառ Եկեղեցիների համար հանդնդհանուր սուգի է վերածվել: Հունաց Եկեղեցին մյուսական մեծ աջակցություն է ցուցաբերում պատերազմից տուժածներին:

Կաթոլիկ Եկեղեցի

Վատիկանը նույնպես արտահայտվել է հոգուտ ռմբակոծումների դադարեցման: «Խաղաղության հաստատման համար երբեք ուշ չէ», այսպես է վերնագրված ԱՄՆ-ում Վատիկանի դեսպան Ժան Լուիս Տաուրանի արքեպիսկոպոսի դիվանագիտական ուղերձը: Հռոմի Պապն առաջարկել է «մարդասիրական միջանցք» քացել դեպի Կոստվո և օգնություն ցուցաբերել բոլոր տուժածներին: Վատիկանը մերժում է ՆԱՏՕ-ի կողմից կիրառվող միջոցները՝ ռմբակոծում և ավերածություն՝ փոխարենը պահանջելով գտնել խաղաղ երկխոսություն հաստատելուց անկացած ճանապարհ: Հովհաննես-Պողոս Բ Պապն իր աղոթքն է հղել առ Աստված. «...թող Հայր Աստված իր ողորմածությամբ օգնի մեզ միմյանց հանդես ելնալու զգալու մեզ, մանավանդ այն ջանքերում, որոնք արվում են խաղաղությունը գտնելու համար»:

Ապրիլի 18-ին Հռոմի Պապը կանոնական սուրբ հռչակեց մեր դարի մի իտալացի հոգևորականի, որը հայտնի է *փողոցային հրեխանների Առաքյալ*

անվանումով: Ջովանի Կալաբրիա անունով այս հոգևորականը /1873-1954/ ծնվել է Վերոնայում /Իտալիա/: Երիտասարդ հասակում ձեռնադրվել է քահանա և 1907 թվականից սկսյալ զբաղվել քափառական երեխաների խնամատարությամբ: Բազմաթիվ հաստատություններ է քացել՝ մրանց կերակրման, զիշերելու և կրթվելու համար: «Եղեք ապրող Ավետարաններ», սա էր իր նշանաբանը: Նա կրթում և մեծացնում էր ծնողազուրկ և չքավոր հազարավոր երեխաների և, չափահասության տարիքում մրանց հրաժեշտ տալով, միևնույն պատգամն էր փոխանցում՝ պատվիրելով, որ մույն կերպ վարվեն այն բոլոր խնամազուրկ երեխաների հետ, որոնց կհանդիպեն իրենց կյանքում:

Եկեղեցիների Համաշխարհային Խորհուրդ /ԵՀԽ/

ԵՀԽ-ը և մի քանի միջեկեղեցական կազմակերպություններ հանդես են եկել համատեղ հայտարարությամբ, որով խնդրում են դադարեցնել ռազմական բոլոր տեսակի գործողությունները Հարավսլավիայում՝ մասնավորապես շեշտելով Ջատկական տոների շրջանը: